

Standaardgeschilpunten

Maak je argumenten sterker

Hoe kun je een verhaal vertellen waar geen speld tussen te krijgen is? Of met een paar vragen het zwakke punt in het betoog van de ander vinden? In deze leestip leggen we aan de hand van standaardgeschilpunten uit hoe leerlingen/studenten hun argumentatie nog sterker kunnen maken. We bespreken een stukje geschiedenis, de theorie plus een uitgewerkt voorbeeld en een oefening om de standaardgeschilpunten goed onder de knie te krijgen.

Een stukje geschiedenis

Het model van standaardgeschilpunten is ontstaan in Amerika in de jaren zeventig. Wetenschappers onderzochten daar een groot aantal maatschappelijke debatten en discussies. Ze kwamen met vier punten die als kapstok dienen om alle argumentatie (voor en tegen) uit de debatten overzichtelijk in kaart te brengen.

1. Het probleem
2. Het oorzakelijk verband
3. De oplossing
4. De voor- en nadelen

Met deze methode konden meningsverschillen veel gemakkelijker worden geanalyseerd. Professor Braet van de Universiteit Leiden bracht het idee naar ons land en sindsdien wordt het model veel gebruikt.

Hoe werkt het?

Met het standaardgeschilpunten-model zorg je ervoor dat je de belangrijkste argumenten bedenkt die elkaar ook nog eens ondersteunen. Ook zorgt het model ervoor dat je het zwakke punt in de argumentatie van je tegenstanders kunt ontdekken. Je kunt het model daarom dus gebruiken wanneer je een meningsverschil (een geschil) hebt over het wel of niet nemen van een bepaalde maatregel: een beleidsstelling dus. Bijvoorbeeld: Mobiel bellen in de auto moet verboden worden.

Tip!

Meer weten over wat een beleidsstelling precies is en hoe je deze het beste kunt aanvliegen? Bekijk dan [hier](#) onze blog 'Beleids- en waardestellingen: wat is het verschil?'.

Als je *voorstander* bent van een maatregel en je wilt je argumentatie zo sterk mogelijk maken, dan moet je zorgen dat je alle vragen bij de vier geschilpunten (in die volgorde!) zorgvuldig weet te beantwoorden. Als dat goed lukt, heb je sterke argumenten te pakken. De vier geschilpunten zijn:

1. Het probleem
2. Het oorzakelijk verband
3. De oplossing
4. De voor- en nadelen

Als *tegenstander* is het daarentegen juist je rol om te proberen elke vraag bij deze vier punten in twijfel te trekken. Belangrijk daarbij is dat geschilpunt nummer 1 het belangrijkste punt is en geschilpunt nummer 4 het minst belangrijk (zie het schema op de volgende pagina). Oftewel, als duidelijk is dat het probleem niet bestaat, dan is er natuurlijk ook geen oplossing nodig. Maar, als er slechts een klein nadeel aan het voorstel kleeft dan is het mogelijk dat de oplossing nog steeds nodig is. Er zit dus een duidelijke opbouw (hiërarchie) in de vragen en daarom is het belangrijk die volgorde aan te houden!

Het standaardgeschilpuntenmodel ziet er als volgt uit:

Geschilpunten	Voorstanders	Tegenstanders
1. Het probleem	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is het probleem? • Waarom is het probleem ernstig? • Waarom is het probleem niet tijdelijk maar structureel? 	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom is er geen probleem? OF • Waarom is het probleem niet ernstig? OF • Waarom is het probleem slechts tijdelijk?
2. Het oorzakelijk verband	<ul style="list-style-type: none"> • Wat zijn de oorzaken van het probleem (de maatregel die wordt voorgesteld)? 	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom klopt de genoemde oorzaak van het probleem niet?
3. De oplossing	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is de oplossing? [<i>Definieer het plan</i>] • Waarom lost dit de oorzaak van het probleem op? [<i>Waarom is het plan effectief?</i>] • Waarom is de oplossing uitvoerbaar? [<i>Hoe ga je de oplossing concreet organiseren?</i>] 	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom is de genoemde oplossing onduidelijk? • Waarom lost dit de oorzaak van het probleem niet op? • Waarom is de oplossing niet uit te voeren? [<i>Waarom is de oplossing te ingewikkeld?</i>]
4. De voor- en nadelen*	<ul style="list-style-type: none"> • Welke voor- én nadelen zijn er bij deze maatregel? • Waarom wegen deze voordelen zwaarder dan de eventuele nadelen? [<i>Is de oplossing het waard?</i>] 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke nadelen zijn er bij deze maatregel? • Waarom wegen deze nadelen zwaarder dan de eventuele voordelen? [<i>Waarom is het de oplossing niet waard?</i>]

*Benoem voor- én nadelen: op die manier laat je zien dat je redelijk bent, en neem je ook 'de wind uit de zeilen' van je tegenstander. Het is dan moeilijker voor je tegenstander om het met je oneens te zijn als jij – bijvoorbeeld – al hebt opgenoemd waarom de voordelen opwegen tegen de nadelen. (Oftewel: de voordelen wegen zwaarder dan de nadelen).

Voorbeeld

We hebben een voorbeeld uitgewerkt aan de hand van de stelling: Mobiel bellen in de auto moet verboden worden. We geven in het voorbeeld kort antwoord op de vragen. Voor een echt debat zul je de antwoorden verder moeten uitwerken om het model goed te kunnen gebruiken. Dit voorbeeld kun je als leidraad gebruiken voor het gebruiken van het model bij het maken van een betoog en/of betogende speech.

Als tegenstander kan het gebeuren dat je niet altijd goede antwoorden op *alle* vragen van het model hebt, bijvoorbeeld als je het probleem echt niet kunt ontkennen. Dat is geen ramp, maar focus je dan op de vragen die je wel goed kunt beantwoorden. En, niet onbelangrijk in het standaardgeschilpuntenmodel, erken als tegenstander dan ook dat het probleem bestaat!

Tip!

Ga als tegenstander op zoek naar antwoorden op de vier vragen van voorstanders, en stel daar een vraag over als antwoorden op vragen ontbreken! Op die manier laat je als tegenstander zien dat de voorstanders niet volledig hebben voldaan aan hun sprekerstaken én leg je een zwak punt in hun betoog bloot.

Dit is de stelling: **MOBIEL BELLEN IN DE AUTO MOET VERBODEN WORDEN**

Geschilpunten	Voorstanders	Tegenstanders*
1. Het probleem	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is het probleem? "Er gaan mensen dood in het verkeer." • Waarom is het probleem ernstig? "Er zijn veel verkeersdoden per jaar en het aantal neemt elk jaar toe." • Waarom is het probleem niet tijdelijk maar structureel? "Het gebeurt dagelijks, en overal." 	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom is er geen probleem? "Ongelukken horen bij het verkeer." OF • Waarom is het probleem niet ernstig? "Het gaat om een relatief klein aantal mensen van alle verkeersdeelnemers." OF • Waarom is het probleem slechts tijdelijk? "Binnenkort zijn er enkel nog zelfrijdende auto's."
2. Het oorzakelijk verband	<ul style="list-style-type: none"> • Wat zijn de oorzaken van het probleem (de maatregel die wordt voorgesteld)? "Mensen bellen in de auto." 	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom klopt de genoemde oorzaak van het probleem niet? "Niet door dat mensen bellen, maar doordat mensen slecht rijden overlijden er zoveel mensen in het verkeer." [Als het probleem bestaat, is er dus een andere oorzaak dan wat de voorstanders zeggen]
3. De oplossing	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is de oplossing? [Definieer het plan] "Wij verbieden ook handsfree bellen in de auto: er is dus geen belverkeer meer toegestaan in de auto. Mensen worden afgeleid van het rijden door het voeren van telefoongesprekken. De afleiding is groot omdat je naast luisteren ook moet reageren." 	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom is de genoemde oplossing onduidelijk? "Het is niet duidelijk wat precies de bedoeling is. Mogen passagiers bijvoorbeeld wel bellen?" • Waarom lost dit de oorzaak van het probleem niet op? "Automobilisten raken nog steeds afgeleid door andere zaken zoals de radio, navigatie, andere wegmisbruikers, fileflirten etc."

Geschilpunten	Voorstanders	Tegenstanders*
<p>3. De oplossing</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom lost dit de oorzaak van het probleem op? [<i>Waarom is het plan effectief?</i>] "Omdat je niet meer afgeleid kunt worden door het voeren van telefoongesprekken, gebeuren er minder ongelukken. Hiermee pak je de oorzaak van het probleem aan." • Waarom is de oplossing uitvoerbaar? [<i>Hoe ga je de oplossing concreet organiseren?</i>] "Het verbod wordt ingevoerd en de politie zorgt voor handhaving." 	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom is de oplossing niet uit te voeren? [<i>Waarom is de oplossing te ingewikkeld?</i>] "Politie kan van buitenaf niet zien of je handsfree aan het bellen bent: misschien ben je aan het meezingen of oefen je een presentatie hardop. Daarnaast kan de politie niet overal zijn."
<p>4. De voor- en nadelen*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Welke voor- én nadelen zijn er bij deze maatregel? "Er worden mensenlevens gered, automobilisten letten beter op en je geniet meer van de omgeving. Nadeel is wel dat forenzen minder kunnen werken onderweg, mensen zijn minder verbonden met elkaar en mensen kunnen het vervelend vinden dat ze beperkt worden." • Waarom wegen deze voordelen zwaarder dan de eventuele nadelen? [<i>Is de oplossing het waard?</i>] "Wij vinden het redden van mensenlevens belangrijker dan dat een telefoongesprek een half uur of een uur later wordt gevoerd, dat mensen zich minder verbonden voelen of juist beperkt. Bovendien zijn automobilisten ook blij als ze veilig bij hun bestemming aankomen doordat ze niet mochten bellen." 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke nadelen zijn er bij deze maatregel? "Je vrijheid wordt enorm beperkt, het heeft een gigantische invloed op je sociale leven en de politie wordt overbelast. Bovendien zijn telefoons zo verweven met het leven, dat mensen het verbod onmogelijk kunnen naleven. Ook al wordt het verkeer misschien wel ietsje veiliger." • Waarom wegen deze nadelen zwaarder dan de eventuele voordelen? [<i>Waarom is het de oplossing niet waard?</i>] "Het opgeven van telefoongesprekken in de auto kost op dagelijkse basis onmogelijk veel tijd en moeite, dat het de 'eventuele' veilige situatie niet waard is."

Tip!

Naast zelf met dit model aan de slag te gaan, is het ook leuk en leerzaam om een debatvideo te kijken en deze te analyseren. Vooral de eerste speeches zijn hier erg geschikt voor. Debatvideo's opgenomen op onze debattoernooien vind je [hier](#).

Oefening

Stap 1

Zelf aan de slag gaan met het standaardgeschilpuntenmodel begint met het uitkiezen van een stelling. Bedenk er zelf één of kies een stelling op onze website waar je meer dan 450 verschillende stellingen vindt. Kies vervolgens de debatvorm waarmee jullie de sterren van de hemel gaan debatteren.

Stap 2

Maak groepjes van 3 – 5 leerlingen, en deel ze voor of tegen de stelling in. Als geheugensteuntje kun je het model uitdelen (je vindt deze [hier](#), passend op een A4-tje). Geef je leerlingen zeker 30 minuten voorbereidingstijd en help hen waar nodig.

Stap 3

Tijd om te debatteren! Als je meerdere groepen voor of tegen groepen hebt, vraag dan wie het spits wil afbijten of wijs zelf twee groepjes aan. Jij als docent bent de debatleider.

Wijs eventueel ook een jury aan, die in de gaten houden hoe beide teams de standaardgeschilpunten in de praktijk brengen!

Geef leerlingen tussen de verschillende fases de tijd om te overleggen, zodat ze met z'n allen kunnen bepalen of ze op de goede weg zitten qua geschilpunten.

Stap 4

Je kunt natuurlijk sowieso een winnaar aanwijzen, maar bespreek het debat vooral (uitgebreid) na! Standaardgeschilpunten zijn een heel mooie verdieping, maar is tegelijkertijd uitdagende theorie.

Tip 1

Wil je met een thema aan de slag? Bekijk dan bijvoorbeeld onze [blog 'Racisme en diversiteit'](#) met verschillende stellingen en bronnen!

Tip 2

Je kunt het standaardgeschilpuntenmodel ook goed als leidraad gebruiken voor een betoog of openingsspeech!